

Бр: 03-30/2
Скопје: 22.01.2024

Врз основа на член 28 став (4) од Законот за заштита на конкуренцијата („Службен весник на Република Македонија,, бр. 145/10, 136/11, 41/14, 53/16 и 83/18) и член 3 став (3) од Законот за контрола на државната помош („Службен весник на Република Македонија,, бр. 145/10), Комисијата за заштита на конкуренцијата на седницата одржана на 22.01.2024 година го донесе следното

МИСЛЕЊЕ

Предлог Законот за гаранција на Република Северна Македонија на обврските по Договорот за заем за финансирање на Проектот за регионална гасификација, кој ќе се склучи меѓу Европската банка за обнова и развој и Акционерското друштво за вршење на енергетска дејност пренос на природен гас НОМАГАС Скопје во државна сопственост (во натамошниот текст: Предлог Закон) претставува државна помош во смисла на член 5 од Законот за контрола на државната помош и може да биде дозволена државна помош доколку се работи за помош за остварување на проекти од значаен економски интерес за Република Македонија, како што е наведено во член 8 став (2) точка б) од Законот за контрола на државната помош.

Согласно член 3 став (3) од Законот за контрола на државната помош, Комисијата за заштита на конкуренцијата во овој случај ја применува Белешката на Европската Комисија за примена на членовите 87 и 88 од Договорот на Европската Комисија за државна помош во форма на гаранции (Commission Notice on the application of Articles 87 and 88 of the EC Treaty to State aid in the form of guarantees – EUR-Lex – 52008XC0620(02) - во натамошниот текст Белешка).

Во член 1 од Предлог Законот е предвидено дека Република Северна Македонија го гарантира намиравањето на обврските и исполнувањето на одредбите од Договорот за заем за финансирање на Проектот за регионална гасификација, кој ќе се склучи меѓу Акционерското друштво за вршење на енергетска дејност пренос на природен гас НОМАГАС Скопје во државна сопственост и Европската банка за обнова и развој во износ до 98.600.000 евра, доколку Акционерското друштво за вршење на енергетска дејност пренос на природен гас НОМАГАС Скопје во државна сопственост не ги исполнува и сервисира обврските од Договорот за заем.

Според Комисијата за заштита на конкуренцијата, Владата на Република Северна Македонија, претставувана од Министерството за финансии, доделува државна помош во вид на индивидуална гаранција на Акционерското друштво за вршење на енергетска дејност пренос на природен гас НОМАГАС Скопје во државна сопственост.

Оценката на државната помош од страна на Комисијата е заснована на точката 3.2 од Белешката (индивидуални гаранции).

Во оваа точка, преку исполнување на одредени услови, е наведено како се одредува дали постои или не постои државна помош во издадената гаранција. Исполнувањето на условите наведени во точката 3.2. од Белешката не подразбира државна помош за дадената државна гаранција, ако: а) претпријатието не е во финансиски потешкотии; б) обемот на гаранцијата може правилно да се измери во моментот кога ќе се дава (гаранцијата мора да биде поврзана со одредена финансиска трансакција, за фиксен максимален износ и ограничен во време); в) гаранцијата не опфаќа повеќе од 80% од заостанатиот заем или други финансиски средства (како што ќе се намали долгот и гаранцијата да не покрива повеќе од 80% од заостанатиот заем или финансиска обврска), при што постои исклучок за претпријатија кои извршуваат услуги од општ економски интерес и г) дадената гаранција треба да се надомести со соодветна премија.

Со оглед на тоа дека во овој случај не е исполнет последниот услов, Комисијата оценува дека во случајов се работи за државна помош во смисла на член 5 од Законот за контрола на државната помош.

Со оглед на очигледната важност и значењето на Проектот за регионална гасификација за економскиот развој на земјата, потребно е Министерството за финансии да достави Известување за планирано доделување помош согласно Уредбата за начинот и постапката за поднесување на известување за доделување на државна помош, како и постапката за вршење надзор на постојната државна помош („Службен весник на Република Македонија,, бр. 142/11), во кое ќе се повика на значајниот економски интерес кој овој Проект го има за државата, а во смисла на член 8 став (2) точка б) од Законот за контрола на државната помош.

КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТА НА КОНКУРЕНЦИЈАТА

ПРЕТСЕДАТЕЛ

Ана Николоска

